

3^e zondag van de Advent

13 december 2015

Lucas 1: 39-45 (eig: sefanja 3:14-20)

Lucas 3: 7-18

Hoe laat is het?

Tijd om op weg te gaan.

Waarheen dan?

Naar kerstmis!

Alweer? Waren we vorig jaar toch ook al naar op weg?

Ja en volgend jaar vast ook weer!

Hoe vaak nog?

Net zo vaak tot wij de boodschap begrepen hebben.

Die kennen we toch al: vrede op aarde voor alle mensen.

Weten is wat anders dan daadwerkelijk doen.

Wat moeten we dan doen?

Wat moeten we doen? Weet u het?

Wat moeten we bijvoorbeeld doen om IS te stoppen?

Wat moeten we doen met die stroom vluchtelingen die bij ons hoopt een nieuwe toekomst op te bouwen?

Wat moeten we doen om de opwarming van de aarde tegen te gaan?

Weet u wat we moeten doen?

Waren er maar pasklare antwoorden. Het lijkt wel alsof ieder individu, ieder land, elke leider een eigen mening heeft en een eigen oplossing denkt te hebben. En deze vervolgens naar eigen inzicht inzet, waardoor er een nog grotere chaos dreigt. Dit gaat gepaard met stevige spierballentaal of gevaarlijker: met geweld.

Maar, wat moeten wij dan doen?

Kunnen wij als individu hier überhaupt iets aan doen? Of steken we dan allerlei energie in zaken, waar we toch geen invloed op uit kunnen oefenen. Net zomin als op het weer. Sterker nog, al deze grote problemen kunnen ons zo in beslag nemen, dat het ons humeur beïnvloedt. Als we niet oppassen, straalt dat weer af op onze omgeving. Niet dat we er onze mening niet over mogen hebben of over mogen nadenken. Uiteindelijk zal er weinig tot niets ten goede veranderen.¹

Maar, wat moeten we dan doen? Als we goed naar Johannes de dooper hebben geluisterd, kunnen we zijn antwoord samenvatten als 'verbeter de wereld, begin bij jezelf'.

Een waarheid die we allemaal zullen onderschrijven, toch?

Even uitproberen: mensen boos naar elkaar laten kijken. Mensen vrolijk naar elkaar laten kijken.

Merkt u het verschil. Zo eenvoudig is dat.

Laten we hier toch even op doordenken.

Stel dat we een meningsverschil hebben. Hoe gaan wij daar mee om? Natuurlijk door altijd goed naar elkaar te luisteren, open te staan voor elkaars mening en elkaar volledig te respecteren. Zo zijn wij, toch?

---

¹ <http://www.coachingvenray.nl/columns/verbeter-de-wereld-begin-bij-jezelf>

Of zijn wij ook wel eens geneigd anderen te overtuigen van ons gelijk. Daarbij gebruiken we allerlei eigenlijke en oneigenlijke argumenten. Als we de ander niet kunnen overtuigen, gaan we over tot stemverheffing, alsof de ander doof is. Als dat niet lukt, trekken we de conclusie dat die ander het niet begrijpt en stom is. Het probleem is hiermee de wereld niet uit, maar wel verklaard en acceptabel. Het ligt niet aan ons, maar aan de ander. Wij hadden immers goede argumenten. Dan is de uitspraak meer: 'verbeter de wereld, begin bij de ander'.

Tussen haakjes. Zou Johannes de dooper iets dergelijks bedoeld kunnen hebben met de uitspraak 'zeg niet meteen bij jezelf: 'Wij hebben Abraham als vader'. Alsof mijn standpunt, mijn geloof de ware is en ik niets hoeft te doen of te veranderen. De ander komt maar naar mij toe! Superioriteitsdenken.

Nog even terug naar de uitspraak: 'Verbeter de wereld, begin bij jezelf'. Dat impliceert dat als wij ons verbeteren, als ik me anders, positief opstel, de ander vanzelf wel zal volgen. Is dit echt zo eenvoudig?

Wees eerlijk, hoe makkelijk verandert u? Denk bijvoorbeeld aan het aanpassen van onze eetgewoonten, stoppen met roken. Om nog maar te zwijgen over het volhouden van al die goede voornemens.

Stel dat ik zelf in staat zou zijn om mijn vastgeroeste gewoonten en overtuigingen te veranderen, zal de ander dan ook automatisch veranderen?

Als ik al moeite heb met veranderen, zal dat waarschijnlijk ook voor de ander gelden. Ook de ander is een gewoontedier en zal de vaste gewoonten niet zomaar opgeven.²

'Verbeter de wereld, begin bij jezelf' is misschien toch iets ingewikkelder dan gedacht. Maar wat doen we dan met de vraag 'wat moeten we doen?'

Laten we nog eens goed luisteren naar Johannes de dooper, naar wat hij precies zegt. Ik citeer: "Wie twee stel onderkleden heeft, moet delen met wie er geen heeft, en wie eten heeft moet hetzelfde doen". Tollenaars mogen niet meer vorderen dan opgedragen en soldaten moeten genoeg nemen met hun soldij. Ofwel, Johannes heeft het helemaal niet over grote, voor de individuele mens onhaalbare doelen als stoppen van oorlogen. Laten we wel wezen, die zijn er altijd geweest en zullen er altijd zijn. Eigenlijk neemt hij evenmin algemene wijsheden in de mond. Nee, hij zegt: wat je over hebt, wat je zelf niet nodig hebt, geef dat weg en voer je werkzaamheden op goede manier uit. Dan laat je zien dat je gedoopt bent en je laat inspireren door God. Het zijn dus heel concrete en vooral haalbare aanwijzingen, die aansluiten bij wat mensen in het dagelijks leven doen.

Het antwoord op de vraag: 'wat moeten we doen' is dan eenvoudig: "Doe wat je KAN doen – en ook al doet". Daar waar je woont, werkt, leeft. Denk niet groot, denk klein. Eigenlijk is dit een heel eenvoudige eis, zo eenvoudig, dat we er makkelijk overheen kijken.

Dus, dan toch maar beginnen bij onszelf, bij wat er binnen onze, binnen mijn mogelijkheden ligt. En vooral ook genieten van wat goed gaat, zowel nu als straks. Daarmee komen we verder en zullen we ons beter voelen. En ons goede humeur straalt dan weer af op onze omgeving en op de omgeving van de omgeving van de omgeving.... Wie weet zal er dan ooit echte vrede zijn.

Hoe laat is het? Tijd om op weg te gaan, op weg naar kerstmis, met Jezus als gids!

Amen

drs. Petra van der Voort, theoloog

---

² <http://www.mentaalsterker.nl/verbeter-de-wereld-en-begin-bij-de-ander>